

VJEŠTINE

„Ako ga umiješ koristiti, novac je sluškinja, u protivnom je gospodarica.“

Seneka

OBRAZOVANJE

„..Ljudi uče raditi za novac... nikada ne nauče imati novac koji će raditi za njih.“

Rober T. Kiyosaki

MUDROST

„Mudar čovjek treba imati novac na umu, ali ne na svom srcu.“

Gerturde Stein

BOGATSTVO

„Ako dugujete 100 funti banci, imate problem. Ali ako joj dugujete milijun tada banka ima problem.“

John Maynard Keynes

Mudro upravljanje novcem

U životu je veoma bitno biti **financijski pismen**.

Što je **financijska pismenost** uopće?

Možemo ju objasniti kao osnovno znanje koje je ljudima potrebno kako bi uopće preživjeli.

Najjednostavnije rečeno, to je sposobnost korištenja znanja i vještina za upravljanje novcem kako bi bili sigurni tijekom života.

Naravno da ona znači i zadovoljenje naših želja uz sve potrebe koje kao čovjek imamo (hrana, voda, sigurnost - dom i ostalo).

Kako to postići?

1. **POTRUDITE SE RAZUMJETI RAZLIKU IZMEĐU ŽELJA I POTREBA.**
Ako se pitate zašto baš ja ne mogu dobiti najnoviji model mobitela(želja), odgovor se krije upravo u zadovoljenju naših **potreba**, a to su plaćeni računi za vodu, grijanje, rate kredita za stan, kupljena hrana, odjeća i obuća koji su ipak važniji od želja.
2. **DŽEPARAC**
Moramo znati kako zaraditi i zarađeni novac razumno trošiti.
Džeparac na pomaže upravo u tome.
U dogovoru s roditeljima osmislite načine na koje bi mogli dobiti džeparac kojim ćete sebi moći priuštiti u te male želje koje možda roditelji neće uvijek moći.

3. **ISTRAŽITE OTKUDA DOLAZI NOVAC**
„Novac ne pada s drveta“, često će nam reći stariji. I u pravu su.
Do novca dolazimo isključivo svojim **radom i zaslugama**. Količina novca je ograničena (zbog čega ne možete dobiti sve što poželite i kad god to poželite) stoga su **obrazovanje i vještine iznimno važne**, a odsutnost roditelja često nužna kako bi si mogli priuštiti sve što je važno i potrebno za život (stan, hranu, odjeću, obuću, igračke itd.).
4. **POGLEDAJ MJESEČNU POTROŠNJU**
Od ukupne plaće roditelja oduzmi sve iznose na računima za vodu, struju, grijanje i ostalo. Saznaj koliko novca trošite na hranu i

- potrepštine te i taj iznos oduzmi od plaće roditelja. Možeš li već sada procijeniti hoće li im ostati puno ili malo novca za sve želje koje imamo?
5. **NE POPUSTITE PRITISCIMA TROŠENJA!**
Izloženost reklamama i okolina(vršnjaci) mogu učiniti da se osjećamo prisiljenima da trošimo i više no što nam zaista treba, ali i više od onog što zapravo možemo. Mi mislimo da to moramo tako trošiti, što nije istina. Imajte na umu da materijalne stvari ne utječu na oblikovanje vašeg identiteta. Samo zato što imate najnoviji model mobitela ili baš taj model bicikla, ne znači da ćete biti pametniji, sposobniji, vještiji ali niti više prihvaćeni u društvu i okolini.

Pogledaj video uradak.

<https://www.youtube.com/watch?v=UrrUNKebhBE>

DOMAĆA ZADAĆA

U bilježnicu iz HJ odgovori na ova pitanja:

1. Na koje sve načine planiraš „zaraditi“ džeparac?
2. Čemu vodi nerazumna potrošnja?
3. Može li se štedjeti još nešto osim novca?